

Exit-onderzoek Statenleden

Provinciale Staten verkiezingen maart 2023

Rapportage

Juli 2023

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

INLEIDING EN INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

- ▶ In opdracht van Statenlidnu heeft Invior met behulp van de Overheid in Nederland database onderzoek gedaan naar alle vertrekkende Statenleden naar aanleiding van de Provinciale Staten verkiezingen op 15 maart 2023.
- ▶ In onderliggend rapport zijn de resultaten van dit onderzoek weergegeven.

INHOUDSOPGAVE

▶ <u>SAMENVATTING</u>	<u>3</u>
▶ <u>RESULTATEN</u>	<u>4</u>
▶ <u>ACHTERGRONDKENMERKEN</u>	<u>11</u>
▶ <u>RESPONSVERANTWOORDING</u>	<u>15</u>
▶ <u>OVER INVIOR/OVERHEID IN NEDERLAND</u>	<u>17</u>

SAMENVATTING

- ▶ Drie op de vijf respondenten zet de functie als volksvertegenwoordiger niet meer voort omdat men zich niet meer kandidaat heeft gesteld voor een (verkiezbare) plaats op de lijst. Respondenten noemen uiteenlopende redenen waarom ze hun functie als volksvertegenwoordiger niet voortzetten.
- ▶ Respondenten is gevraagd in hoeverre ze tevreden waren over verschillende aspecten over het ambt. Over de ambtelijke ondersteuning, werkplezier, bijdrage aan de samenleving en mogelijkheden voor training en scholing is men (zeer) tevreden. Over de financiële vergoeding is een meerderheid (zeer) ontevreden.
- ▶ Respondenten is gevraagd waardoor de bestuurscultuur in de eigen provincie wordt gekenmerkt. Een meerderheid van de respondenten geeft aan dat die wordt gekenmerkt door informele omgangsvormen, respect voor elkaar, bereidheid om compromissen te sluiten, onderling vertrouwen en het open bespreken van integriteitsdilemma's.
- ▶ Een meerderheid van de respondenten geeft aan dat het Statenlidmaatschap bevorderlijk is voor een (verdere) loopbaan in de politiek. Voor een loopbaan buiten de politiek vindt bijna een derde dat het Statenlidmaatschap bevorderlijk is.
- ▶ Ongeveer de helft van de respondenten heeft tijdens het Statenlidmaatschap een opleiding/training gevolgd ter ondersteuning van het Statenwerk.

Resultaten

NIET VOORTZETTEN FUNCTIE

'Drie op de vijf respondenten zet de functie als volksvertegenwoordiger niet meer voort omdat men zich niet meer kandidaat heeft gesteld voor een (verkiezbare) plaats op de lijst.'

Ongeveer drie op de vijf respondenten geeft aan de functie als volksvertegenwoordiger niet voort te zetten omdat men zich niet meer kandidaat gesteld heeft voor een (verkiezbare) plaats op de lijst. 20% van de respondenten geeft aan dat de partij onvoldoende zetels heeft behaald bij de verkiezingen. 17% van de respondenten zet de functie niet voort omdat de partij hen niet meer op een verkiezbare plaats op de lijst heeft gezet.

Alle respondenten

- Ik heb mij niet meer kandidaat gesteld voor een (verkiezbare) plaats op de lijst
- Mijn partij heeft bij de verkiezingen onvoldoende zetels behaald
- Mijn partij heeft mij niet meer op een verkiezbare plaats op de lijst gezet

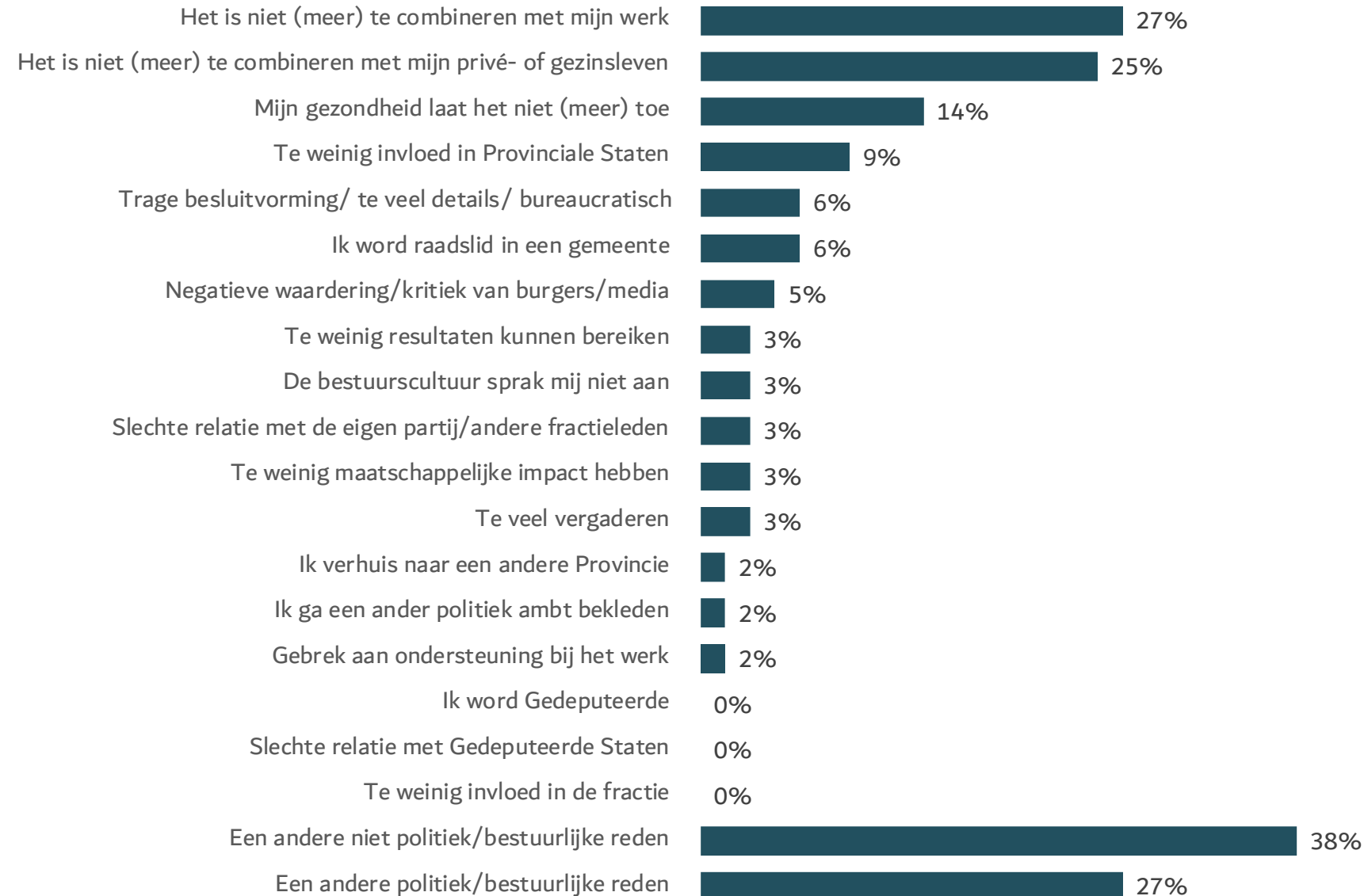

REDENEN NIET VOORTZETTEN FUNCTIE

'Respondenten noemen uiteenlopende redenen waarom ze hun functie als volksvertegenwoordiger niet voortzetten.'

Wanneer we kijken naar de redenen die een belangrijke rol speelden om de functie als volksvertegenwoordiger niet voort te zetten, noemen respondenten met name een andere niet politiek/bestuurlijke reden (38%). Antwoorden die hierbij vaker genoemd worden hebben betrekking op de leeftijd van de respondent. Ongeveer een kwart noemt een andere politiek/bestuurlijke reden (27%). Een reden die hierbij vaker genoemd wordt is dat men 'lang genoeg' Statenlid is geweest.

Daarnaast noemt ongeveer een kwart van de respondenten dat het niet (meer) te combineren is met het werk (27%). Een kwart noemt dat het niet (meer) te combineren is met het privé of gezinsleven (25%).

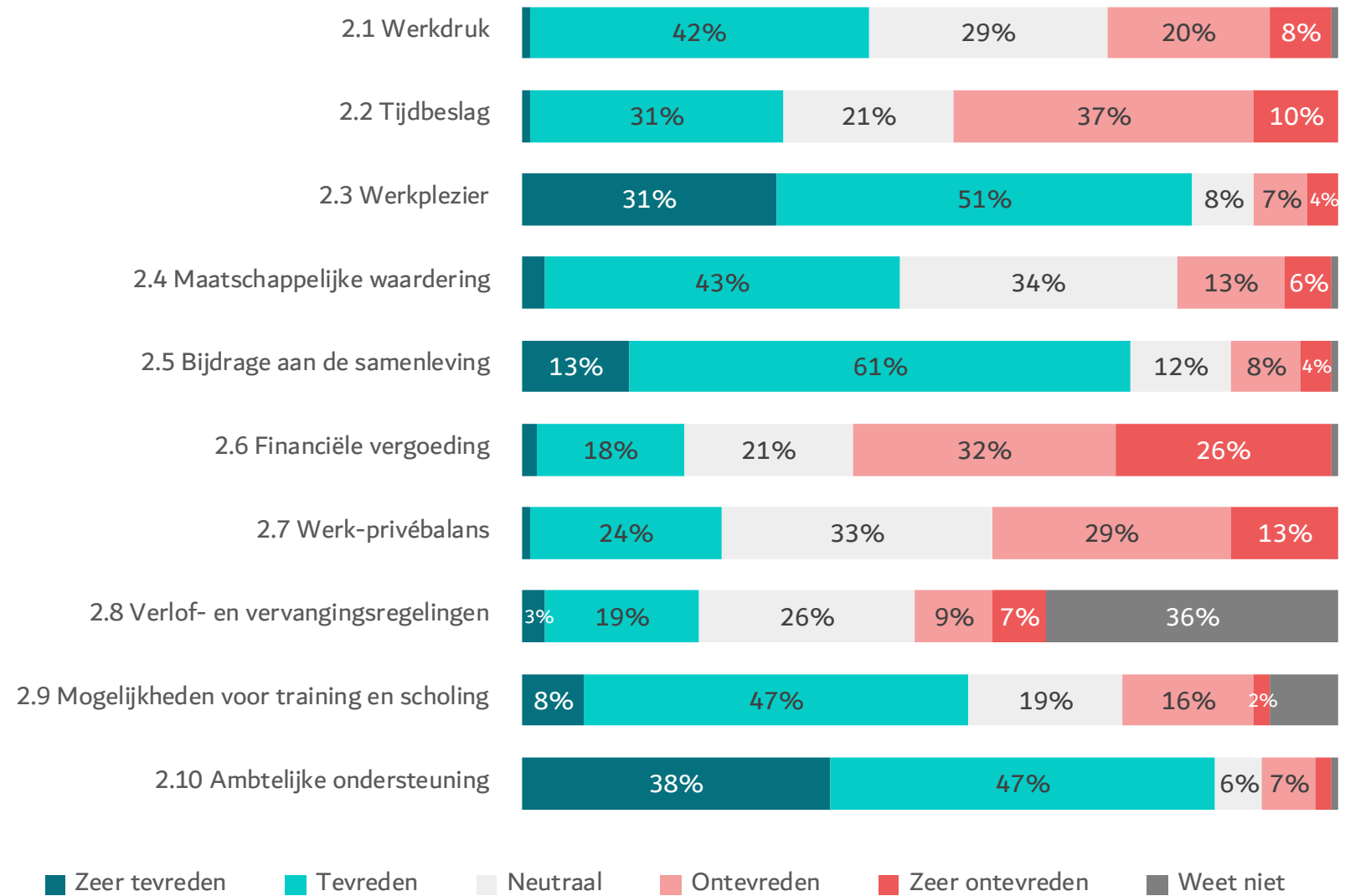

TEVREDENHEID OVER AMBT

'Over de ambtelijke ondersteuning, werkplezier, bijdrage aan de samenleving en mogelijkheden voor training en scholing is men (zeer) tevreden.'

Over vier van de tien aspecten van het ambt is een meerderheid van de respondenten (zeer) tevreden, dit zijn de aspecten: ambtelijke ondersteuning (85%), werkplezier (82%), bijdrage aan de samenleving (afgerond 75%) en mogelijkheden voor training en scholing (55%).

Over de financiële vergoeding (58%) is een meerderheid (zeer) ontevreden.

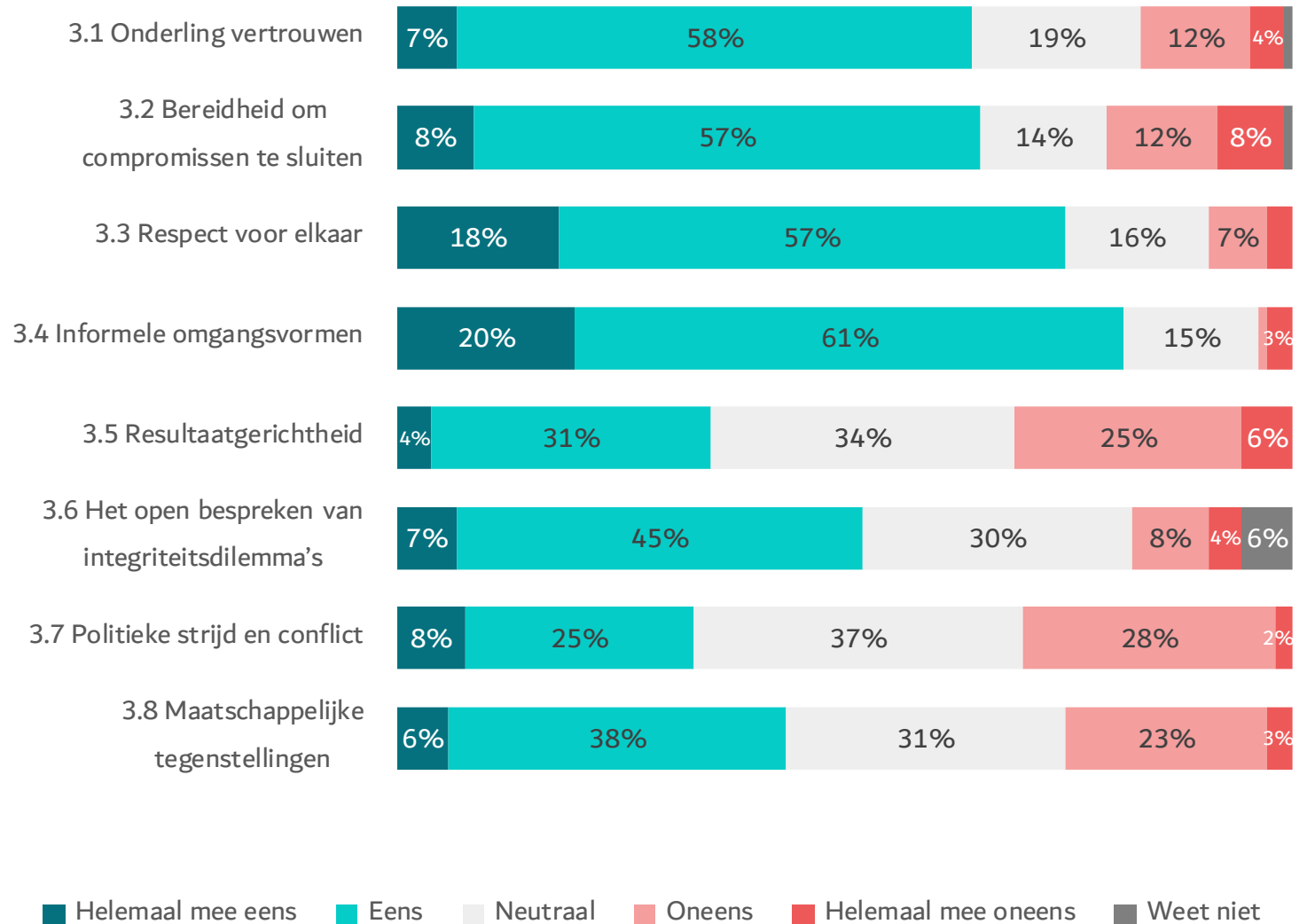

KENMERKEN BESTUURSCULTUUR

'Een meerderheid van de respondenten geeft aan dat de bestuurscultuur in de provincie wordt gekenmerkt door informele omgangsvormen, respect voor elkaar, bereidheid om compromissen te sluiten, onderling vertrouwen en het open bespreken van integriteitsdilemma's.'

Een meerderheid van de respondenten geeft aan het (helemaal) eens te zijn dat de bestuurscultuur in de provincie wordt gekenmerkt door informele omgangsvormen (81%), respect voor elkaar (75%), bereidheid om compromissen te sluiten (65%), onderling vertrouwen (afgerond 64%) en het open bespreken van integriteitsdilemma's (52%).

Over de politieke strijd en conflict ((helemaal) eens: 33%, (helemaal) oneens: 30%) en over de resultaatgerichtheid ((helemaal) eens: 35%, (helemaal) oneens: 31%) bestaat verdeeldheid. Het aandeel respondenten dat het (helemaal) eens is met deze aspecten, is ongeveer even groot als het aandeel dat het (helemaal) oneens is.

KENMERKEN BESTUURSCULTUUR

'Een meerderheid van de respondenten geeft aan dat het Statenlidmaatschap bevorderlijk is voor een (verdere) loopbaan in de politiek. Voor een loopbaan buiten de politiek vindt bijna een derde dat het Statenlidmaatschap bevorderlijk is.'

Respondenten is gevraagd in hoeverre het Statenlidmaatschap schadelijk/bevorderlijk is voor zowel een (verdere) loopbaan in de politiek als buiten de politiek op een schaal van 1 t/m 7.

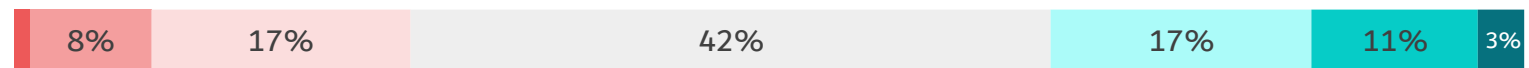
Drie procent van de respondenten geeft aan dat het Statenlidmaatschap schadelijk (cijfer 3 of lager) is voor een (verdere) loopbaan in de politiek. 65% van de respondenten geeft juist aan dat het Statenlidmaatschap bevorderlijk (cijfer 5 of hoger) is. De rest (32%) antwoordt neutraal.

Ongeveer een kwart van de respondenten geeft aan dat het Statenlidmaatschap schadelijk (cijfer 3 of lager) (26%) is voor een loopbaan buiten de politiek. Bijna een derde van de respondenten geeft juist aan dat het Statenlidmaatschap bevorderlijk (cijfer 5 of hoger) (31%) is. De rest (42%) antwoordt neutraal.

4 'Mijn Statenlidmaatschap is schadelijk/ bevorderlijk voor een (verdere) loopbaan in de politiek'

5 'Mijn Statenlidmaatschap is schadelijk/ bevorderlijk voor mijn loopbaan buiten de politiek.'

Schadelijk 1 2 3 4 5 6 7 Bevorderlijk

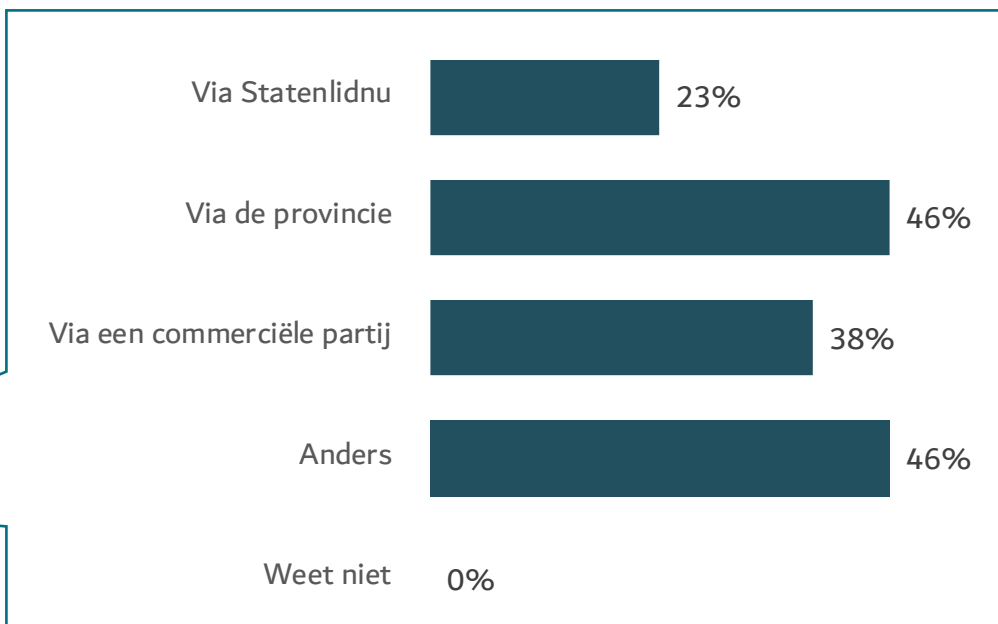
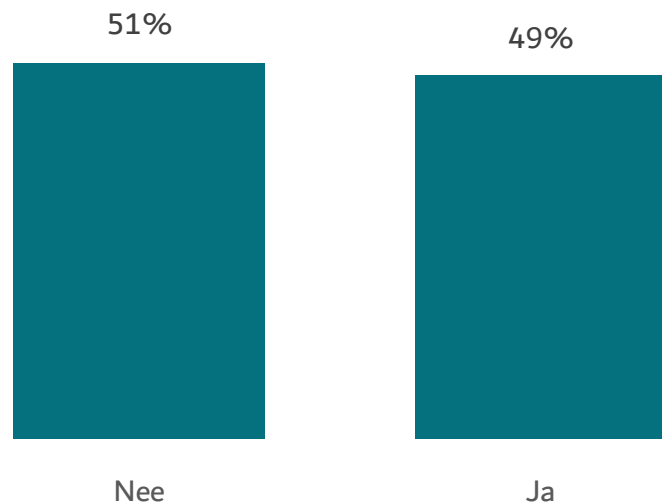

OPLEIDINGEN/TRAININGEN

'Ongeveer de helft van de respondenten heeft tijdens het Statenlidmaatschap een opleiding/training gevolgd ter ondersteuning van het Statenwerk.'

Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan tijdens het Statenlidmaatschap opleidingen/trainingen te hebben gevolgd ter ondersteuning van het Statenwerk. Opleidingen/trainingen die hierbij vaker genoemd worden zijn gericht op communicatie en (sociale) media en op debatvaardigheden.

Van de respondenten die aangegeven hebben een opleiding/training gevolgd te hebben, geeft bijna de helft aan dit via de provincie (46%) te hebben gevolgd. Ongeveer twee op de vijf respondenten geeft aan via een commerciële partij (38%). Ongeveer een kwart noemt via Statenlidnu (23%). Daarnaast geeft bijna de helft aan bij een andere partij de opleiding/training gevolgd te hebben, via de eigen partij wordt hierbij vaker genoemd.

Achtergrondkenmerken

ACHTERGRONDKENMERKEN

7. Wat is uw hoogst voltooide opleidingsniveau?	Respons
Basisonderwijs	0%
LBO (LTS), huishoudschool, vbo, vmbo (kader-of basisberoepsgerichte leerweg)	1%
Mavo, ulo, mulo, vmbo (theoretisch of gemengde leerweg)	4%
Havo, MMS	5%
Vwo, HBS, Atheneum, Gymnasium	6%
Kort MBO (KMBO), leerlingwezen	0%
MBO	5%
HBO, kandidaatsexamen	34%
Universiteit (WO)	40%
Postacademisch (bijv. notariaat, doctorstitel, artsexamen)	7%

Vraag 7 n=106
Basis: alle respondenten

11. Heeft u of één van uw ouders (dan wel beide ouders) een migratieachtergrond?	Respons
Ja	3%
Nee	96%
Dit wil ik niet zeggen	1%

Vraag 11 n=106
Basis: alle respondenten

11.1. In welk land bent u, dan wel uw ouder(s) geboren?	Respons*
Turkije/Duitsland	2
Dit wil ik niet zeggen	1

Vraag 11.1 n=3
Basis: respondenten waarvan één of beide ouders een migratieachtergrond heeft
* In verband met de lage n zijn de absolute aantallen weergegeven

ACHTERGRONDKENMERKEN

9. Als u denkt aan uw belangrijkste bezoldigde (neven)functie, welke situatie is dan op u van toepassing?	Respons
Bij de overheid of een semioverheidsinstelling	27%
Bij een particulier bedrijf	29%
Zelfstandige met personeel	8%
Zelfstandige zonder personeel	16%
Meewerkend in een gezinsbedrijf	0%
Ik heb geen bezoldigde nevenfunctie	20%

Vraag 9 n=106
Basis: alle respondenten

9.1. Naast mijn politieke ambt, ben ik	Respons
Werkloos / werkzoekend	0%
Langdurig ziek / arbeidsongeschikt	10%
Gepensioneerd (of met de VUT / pre-pensioen)	76%
Scholier / student (Volg volledig dagonderwijs)	0%
Hoofdzakelijk werkzaam in de eigen huishouding	0%
Hoofdzakelijk werkzaam als vrijwilliger	10%
Hoofdzakelijk werkzaam als toezichthouder bij maatschappelijke organisaties of bedrijven	5%
Anders	0%

Vraag 9.1 n=21
Basis: respondenten **zonder** bezoldigde nevenfunctie

10. Bent u tijdens uw Statenlidmaatschap minder uur per week gaan besteden aan uw belangrijkste bezoldigde (neven)functie?	Respons
Ja	48%
Nee	52%

Vraag 10 n=106
Basis: alle respondenten

9.1. Hoeveel uur per week besteedde u gemiddeld aan uw belangrijkste bezoldigde (neven)functie, tijdens uw Statenlidmaatschap?	Respons
Minder dan 12 uur per week	5%
12 tot 24 uur per week	21%
24 tot 36 uur per week	47%
Meer dan 36 uur per week	25%
Anders	2%

Vraag 9.1 n=85
Basis: respondenten **met** bezoldigde nevenfunctie

ACHTERGRONDKENMERKEN

13. Heeft u een functionele beperking?	Respons
Ja	6%
Nee	93%
Dit wil ik niet zeggen	1%

Vraag 13 n=106
Basis: alle respondenten

13.1. Wat voor een beperking heeft u?	Respons*
Een motorische beperking	1
Een visuele beperking	1
Een auditieve beperking	2
Anders	3
Dit wil ik niet zeggen	1

Vraag 13.1 n=8
Basis: alle respondenten

* In verband met de lage n zijn de absolute aantallen weergegeven

RESPONSVERANTWOORDING

METHODIEK

- ▶ Het onderzoek is online uitgevoerd.
- ▶ Op 31 maart 2023 is een e-mail gestuurd aan alle vertrekkende Statenleden (n=351) met een link naar de online vragenlijst.
- ▶ Op 6 april en 13 april 2023 is een herinnering aan niet responderende Statenleden gestuurd.
- ▶ Ten slotte is een openbare link naar de vragenlijst beschikbaar gesteld aan Statenleden waarvan het emailadres niet meer beschikbaar was. Deze link is verspreid via Statenlidnu.
- ▶ Alle respondenten hebben de vragenlijst anoniem ingevuld.

RESPONS

In totaal hebben n=106 respondenten aan het onderzoek deelgenomen. De maximale foutmarge bij deze steekproefgrootte bedraagt $\pm 8,0\%$ (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)*.

* De foutmarge geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. Het betrouwbaarheidsniveau geeft de statistische kans aan dat, bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, het resultaat van deze herhaalmeting binnen de foutmarge blijft.

RESPONSVERANTWOORDING - VERVOLG

In onder- en nevenstaande tabellen zijn de details van de respons- en populatieverhoudingen weergegeven voor wat betreft de variabelen geslacht, leeftijd, provincie en politieke partij.

Provincie	Respons	Respons (n)
Drenthe	5%	5
Flevoland	3%	3
Friesland	5%	5
Gelderland	23%	24
Groningen	8%	8
Limburg	5%	5
Noord-Brabant	8%	8
Noord-Holland	8%	8
Overijssel	17%	18
Utrecht	7%	7
Zeeland	7%	7
Zuid-Holland	8%	8

Leeftijd	Respons	Respons (n)
18-30 jaar	0%	0
31-40 jaar	11%	12
41-50 jaar	14%	15
51-60 jaar	26%	27
61 jaar en ouder	49%	52

Politieke partij	Respons	Respons (n)
50PLUS	3%	3
CDA	13%	14
ChristenUnie	9%	9
D66	10%	11
Forum voor Democratie	3%	3
GroenLinks	14%	15
Partij voor de Dieren	5%	5
PvdA	8%	8
PVV	2%	2
SGP	2%	2
SP	5%	5
VVD	16%	17
BVNL	1%	1
JA21	2%	2
Lokale Partij	8%	8

Geslacht	Respons	Respons (n)
Man	71%	75
Vrouw	29%	31

Over Invior en Overheid in Nederland

OVERHEID IN NEDERLAND EN PROJECTTEAM

Overheid in Nederland

Onderzoeks- en participatiebureau Inviator, met de overheidsdatabase Overheid in Nederland, is sinds 2011 actief in onderzoeken onder gekozen en benoemde bestuurders in Nederland.

Overheid in Nederland beheert daarvoor een databestand van alle gekozen en benoemde bestuurders van het kabinet, de Staten-Generaal, de Waterschappen, de provincies en de gemeenten. Ook beschikt Overheid in Nederland over een personenregister van leidinggevende ambtenaren bij de diverse overheden.

Overheid in Nederland bevat real time de populatie van volksvertegenwoordigers en de gekozen en benoemde overheidsbestuurders. Dagelijks wordt de database door onderzoekers bijgehouden.

Voor meer informatie, neem op kijkje op de websites van:

- ▶ [Overheid in Nederland](#)
- ▶ [Inviator – Overheid in Nederland](#)

Het projectteam

Martijn Hulsen
Consultant

Ambitieuw, belangstellend en ondernemend; elke dag is anders.

📞 085 486 01 08

✉ martijn@invior.nl

Emanuelle van den Goor
Researcher

Analytisch, doelgericht, georganiseerd en onderzoekend; tovert data graag om in mooie figuren en grafieken.

📞 085 486 01 17

✉ emanuelle@invior.nl

INVIOR & OVERHEID IN NEDERLAND

Overheid in Nederland is onderdeel van Invior. Invior biedt onafhankelijk advies en projectbegeleiding rondom (participatie)beleid. We begeleiden opdrachtgevers in drie fasen van het participatieproces.

Inzicht – Door onderzoek te doen verzamelen we betrouwbare informatie.

Visie – De opgehaalde inzichten vertalen we naar een gedragen beleidsmatig advies, maar het liefst daarbij ook een participatiebeleid om nu, en in de toekomst, belanghebbenden betrokken te houden.

Organisatie – Vervolgens helpen we met het implementeren van dit beleidsadvies.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers geloven in gemeenschap; een zo breed mogelijke groep moet kunnen meedenken en meepraten over lokale maatschappelijke vraagstukken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers/ bestuurders/ politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op.

Invior
Herstraat 20
5961 GJ Horst

www.inviornl
advies@inviornl
085-4860100

Invior is lid van Data & Insights Network.

Op bijvoorbeeld www.TipSittardGeleen.nl, www.TipVenlo.nl of www.TipWaalwijk.nl kunnen inwoners een aanmeldingsformulier invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen. De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of ze meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

De Tip-Burgerpanels zijn gemeenschapspanels, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgerraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan advies@inviornl. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale onderzoeken. Of wilt u ook graag eens met ons sparren over een onderzoek of participatietraject? Neem dan nu contact met ons op!